

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

No. 31.

Luni, 4. August

1847.

Бъкърещї 1847, Изліе 24.

Domnule Redactor!

Биневоиңда къ каре аї deskic колóпеле газетелор Дтале тэтълор ачелор че аѣ воит а ворви деспре дшвѣдѣтѣра пѣвлїкъ есте о doवादъ de impoртанда чеа mare а ачестїї честївнї, шї сокотїнд ка орі шї каре къ ам фѣкѣт чева кънд ам пѣс пегрѣ пе хѣртїе, те rog а да ѣн окїѣ ачестор къте-ва феде шї а ле дшїра дн колоанеле Дтале, дакъ ле веї сокотї вреднїче а прїнде ѣн мїавт атендїа чїгїторїлор. — Де шї adesso м'ам възѣт трактат дштрївн кїп фóрте іреверендїос дн азѣїлїе зпорскрїї-торї дшпзогѣторї, дар тѣ фѣлеск а креде, къ мїшкѣторѣл кареле тѣ фаче ацї дн-дрепта ачест артікол пѣ есте дорїнда де а рѣспзїнде клеветїрїлор, шї пѣдеждѣеск а тѣ апѣра де орі че персоналїтате, дн-деметнїчїндѣтѣескзївїв де лѣкрѣрї, іар нїчї декѣм де персоане, де вїїторѣ іар пѣ де трежѣт, вїїторѣл пѣмаї есте ал пострѣ! Ам петрежѣт треї анї дн карїера дшвѣ-дѣтѣрїлор пѣвлїче дн Молдова шї тѣ почїх фѣлї къ персóпеле че ам дшгѣлнїт пе а-чел дрѣм, тречеа пентрѣ мїне пѣмаї ка пїще ѣмбре, фѣрѣ а лѣса дн ініма теа чеа маї мїкѣ ѣртѣ; пѣ ам къѣтат нїчї а-

фекдїа нїчї ѣра лор; де ам пѣтѣт къщїга шї пе зна шї пе алта, пѣ о сокотеск къ-тре мїне персонал, чї кътре пѣрерїле шї гѣндїрїле ачелеа каре нїмїкнїчеа орі че персоанѣ дн мїнтѣа теа шї пѣ тѣ лѣса съ въз декѣт тїнерїмеа шї вїїторѣл еї, къчї дн трѣлса пѣмаї въз пеамѣл ромѣ-неспк. Де ам пѣтѣт прїчїнї стрїкѣчїзїне, възтѣmare саѣ пагѣбѣ къїва; атѣнчї, акѣм шї totdeauna ам черѣт шї чер ертаре ка іndїvїdѣ, мѣртѣрїсїнд тот одатѣ къ воїѣ кълка шї воїѣ стрївї орі шї кънд воїѣ пѣ-теа пе ачел че опреще д' а съ крої ш' а се петеѣї дрѣмѣл пе каре тревѣе съ треакѣ тїнерїмеа, къчї пе ачел дрѣм есте перфектївїлїтатеа, шї перфектївїлїтатеа е-сте Dѣmnezeѣ.

Длкъ дела анѣл 1844 ам днчепѣт дн фоаїа щїїндїфїкѣ шї лїтерарѣ о серїе де артіколе асѣпра дшвѣдѣтѣрїї пѣвлїче. Скѣрта вїаѣт а ачелѣї жѣрнал пѣ м'а ер-тат а тракта декѣт пѣмаї деспре дшвѣ-дѣтѣра прїмарѣ дѣпрїн сате; маї пе ѣртѣ къцетасем съ пѣвлїк о брошѣрѣ къ тїт-лѣл дшвѣдѣтѣра пѣвлїкъ дн прївї-реа еї кътре тревѣїндѣеле сочїале; дар дшпрежѣтѣрїле шї пе ачееа м'а сїлїт а о дїсконтїнѣа; серїа артіколїлор фойї щїїн-дїфїче о гѣсецїї дн аѣтѣрателе треї колї

тѣхъ, каре конпринд організація дѣвъ-
дѣтѣреі пѣвлѣе дѣрѣнеціі. А дѣ сколі пор-
тамѣ пентрѣ прегѣтѣреа дѣвъдѣторѣмор
дѣпрѣ сате тѣперѣмор хотѣрѣдѣ ла ачеастѣ
карѣерѣ дѣ тѣмп де треі анѣ, пѣлѣнгѣ дѣ
въдѣтѣрѣме че аѣ довѣндѣт дѣ сколіме де
ла сате, съ мѣ се деа: I. Дѣвъдѣтѣрѣ де
лімѣвъ націоналѣ дѣмпѣрѣдѣтѣ дѣ треі анѣ;
дѣ анѣ 1 граматѣкѣ шѣ есерѣдѣдѣ ла ор-
тографѣе шѣ ла компѣнерѣ вѣшѣоре, дѣ а
пѣл 2 леа констрѣкція, фортарѣе періоде-
лор шѣ дѣделетѣнічѣрѣ ла компѣнерѣ шѣ дѣ
анѣ ал 3 леа алкѣтѣрѣ де скрѣерѣ треѣв-
ічѣіосѣ ла віаца дѣрѣнеаскѣ. II. Дѣвъ-
дѣтѣра релѣціі дѣ доі анѣ, дѣ анѣ 1 ве-
кѣл шѣ поѣл тестамѣнт, чѣтѣреа шѣ тѣл
кѣрѣеа вѣвлѣі, чеѣа деспре історѣа еклѣсіа-
стѣкѣ шѣ деспре релѣціа крѣщѣнеаскѣ шѣ
дѣ анѣ де ал 2 леа крѣдѣнда шѣ морала
еванѣелѣкѣ. III. Арѣтметѣка кѣ фрѣнцѣерѣ
пропорѣціі шѣ реголѣ де товѣрѣшіе. IV.
Дѣографѣа шѣ історѣа конпрѣнѣнд косто-
графѣа, дѣмпѣрѣдѣрѣме чѣле маі де кѣпетѣ-
неі але пѣтѣнтѣлѣ шѣ дѣографѣа дѣрѣлор
ромѣнеціі дѣ спѣціал. Dîn історѣе о пре-
скѣртаре де історѣе дѣпералѣ шѣ історѣа
націоналѣ дѣ спѣціал. V. Дѣ анѣ ал 3
леа дѣсемпѣат о лекѣціе каре съѣт пѣшіре
де історѣе патѣралѣ шѣ де фѣсікѣ съ ко-
прѣнѣзѣ історѣа пѣнтѣлор чѣлор маі дѣ
треѣвѣндѣте, історѣа довѣічѣлор домѣспѣче,
кѣношѣнда петрѣлор шѣ пѣтѣнтѣрѣлор дѣ
треѣвѣндѣте ла констрѣкціі, пропрѣетѣдѣме
фѣсіче але трѣпѣрѣлор шѣ фѣноменѣле чѣле
маі овѣічѣвіте. VI. Съѣт тѣлѣ де кѣно-
шѣнде дѣрѣнеціі дѣделѣеѣам 1 дѣн агрѣ-
кѣлтѣрѣ методѣрѣме чѣле маі кѣвінѣіосѣ,
кѣлтѣра деосевѣтелор грѣне шѣ крѣщѣреа
вітелор. 2. Рѣдікареа де планѣрѣ а локѣрѣ

мічѣ шѣ дѣтреѣвѣндѣареа екѣтерѣлѣ де ар-
пантар кѣ десенѣл лѣнеар треѣвѣнѣіос ла
ачѣаста, дѣмпѣрѣдѣреа огрѣзілор. 3. Кѣно-
шѣнда грѣстѣдѣлор шѣ тѣсѣрѣлор дѣтре-
вѣнѣдѣте дѣ дѣрѣме ромѣнеціі. 4. Кѣно-
шѣнде де дрѣпт адмѣнѣстратѣв, пѣ кѣт се
атѣнѣе де інтерѣсѣрѣме дѣранѣлор, прѣкѣт
дѣторѣіме кѣтре стат, дѣторѣіме рѣчѣпроче
дѣнтрѣ клѣкашѣ шѣ пропрѣетарѣ шѣчл. VII.
Мѣсіка вокалѣ. VIII. Арѣта дѣдактѣкѣ.

Ачѣсте сколе дѣ пѣшѣр потрѣвіт тре-
вѣнѣделор пѣ тот анѣ се скѣдѣзѣ вѣ пѣшѣр
де тѣперѣ карѣ дѣдатѣ съшѣ гѣсеаскѣ лок
ка дѣвъдѣторѣ пѣ ла сате; ачѣсте скѣле
ашѣзѣте дѣ вѣчѣпѣтѣтеа скоалелор де а-
грѣкѣлтѣрѣ дѣ деосевѣте пѣрѣдѣ але прѣп-
чѣпателор дѣнѣ дѣмпѣрѣдѣреа фѣреаскѣ а
кѣвалѣтѣдѣлор пѣтѣнтѣлѣ.

Дѣвъдѣторѣі ешѣдѣ дѣн скѣлеле пор-
тамѣ съ аѣвъ а прѣда тѣперѣлор сътѣнѣ дѣ
време де треі анѣ 1. рѣгѣчѣішѣме, механѣс-
тѣл скрѣерѣі шѣ ал четѣреі шѣ катѣхѣстѣл;
2. історѣа тестамѣнтѣлѣ векѣв, дѣчѣпѣтарѣ
де граматѣкѣ, четѣре де лекѣціі морале, де
фанѣте історѣче, калкѣл дѣн гѣнд, четѣреа
шѣ скрѣереа дѣфрѣлор, калѣграфѣа, копѣнѣд
модѣлѣрѣ де кѣвітанѣціі, дѣшѣнѣндѣрѣі, жѣлѣві
рапорѣтѣрѣ шѣчл., повѣдѣрѣі деспре паза
вітелор, хрѣпа лор; 3. історѣа тестамѣнтѣ-
лѣі поѣ, есерѣдѣдѣі де скрѣере дѣктѣндо, че-
ле патѣрѣ операціі арѣтметѣче шѣ четѣре
дѣтрѣо карѣте фѣкѣтѣ дѣтрѣадѣнс ка съ фѣіе
товарѣшѣл дѣранѣлѣ шѣ каре съ конпрѣн-
зѣ повеці асѣпра агрѣкѣлтѣрѣеі, деспре дѣм-
пѣрѣдѣреа огрѣзілор дѣ фѣлчѣі, погоанѣ шѣ
прѣжѣлѣі, кѣношѣнде де дѣторѣіме дѣранѣ-
лѣі ка четѣдѣан шѣ крѣщѣн, дѣторѣіме кѣ-
тре стат шѣчл.

Дѣперѣа атѣт а сколілор дѣспре сате

прекъм ши а сколелор портале пентрѣ гѣтиреа дѣвѣдѣторіелор, съ пѣ фіе пѣмаі дѣ сарчіна цѣраніелор прекъм есте пѣпѣ акъм дѣ прінципатѣ Валахіі; дар съ кон- трѣвѣаскъ ши пропріетарѣ потрѣвѣт пѣмѣ- рѣлѣ де фаміліі че аре пе мошіа са.

Дѣпѣ челе че ам зіс дѣ ачеле артї- коле деспре дѣвѣдѣтѣра пѣвлікъ дѣпріп- сате дѣмі рѣмѣне фоарте пѣгін а адѣога пентрѣ чеа че прѣвѣде аспра дѣвѣдѣтѣ- рѣі пѣвліче прімаре дѣ ораше. Тревѣіо- дѣле ши релациіле орѣшаніелор фіінд ши маі дѣтінсе ши маі комплікате декът але сътеніелор, зрѣеазѣ ка ши кѣноцінцѣле лор се фіе маі дѣтінсе, дѣвѣдѣтѣра лор маі десвѣлітѣ потрѣвѣт кѣ ачеле тревѣіоде- Сателе сънт лѣкѣіте де пѣлгарі, де ачеа дѣ скріереа теа тѣтѣ тендінда дѣвѣдѣ- тѣрѣі сътедї есте агріколѣ; орашеле сънт лѣкѣіте де вѣргері, месеріаші ши комер- циалці, ши тендінда дѣвѣдѣтѣрѣі лор тре- вѣе съ фіе комерчіалѣ ши манѣфактѣріалѣ; аша дѣвѣдѣтѣра агріколѣ, де неапѣратѣ тревѣіондѣ цѣраніелор, дѣ ораше тревѣе дѣ- локѣітѣ де кѣноцінцѣ маі дѣтінсе де арїт- метікъ, де цїперѣа кондічелор, де геогра- фіе фісікъ, де геомѣтріе практікъ, де ме- ханікъ, де архітектѣрѣ, де десеніѣ, де фї- сікъ ши де хеміе. — Доі ані ка ши дѣ скоалеле дѣла сате тревѣескъ пентрѣ а де- да пе тіпері кѣ механістѣл четїрѣі ши скріе- рїі ши пентрѣ дѣвѣдѣтѣрїле елементарѣ че тот отѣл тревѣе съ ле аїбѣ, адікъ кѣ- ноцінда даторїелор ши дрептѣрїелор лѣі ка крѣцін ши четѣдеан.

Де ши дѣпѣ пѣререа теа дѣвѣдѣ- тѣра дѣ скѣлеле де ораше тревѣе съ аїбѣ о дѣтіндере каре трече песте тѣрцііле дѣвѣдѣтѣрѣі прімаре пропрїі, каре съ

тѣрцінеде маі кѣ сеамѣ ла механістѣл четїрїі ши скріерїі ши ла кѣноцінцѣле че- ле маі елементарѣ де катїхіст ши де а- рїтметікъ, дѣкѣт фоарте віне с'ар пѣтеа пѣне класа дѣтре дѣвѣдѣтѣрїле градѣлѣ ал доілеа; дар фіінд кѣ ачеастѣ пѣтіре съ дѣ маі кѣ сеамѣ дѣвѣдѣтѣрѣі коле- ціале саѣ цїмпасіале, зтаніоре; ам пре- ферїт съ ашѣз ачесте сколі дѣтре сколіле прімаре; цѣрманїі ле пѣмескъ сколі де вѣргері саѣ сколі реале ши копрїнд кѣно- цінцѣ де тѣ фолос цѣперал (gemeinnützi- ge Kenntnisse).

Ачеастѣ дѣвѣдѣтѣрѣ о дѣпарцѣ дѣ чїнчї ані, доі де дѣвѣдѣтѣрѣ елементарѣ дїн каре тѣпѣрѣл ва лѣа челе д'ѣптѣѣ кѣноцінцѣ де четїре, скріере, арїтметікъ ши реліціе ши пе зрѣтѣ ва трече дѣ треї класе зрѣтѣоаре, класе де дѣвѣдѣтѣрѣ спечіалѣ саѣ реалѣ, дѣ каре і съ ва преда :

a) Реліціа дѣ паралелѣ кѣ тѣ трактат де морал аплїкат ла даторїіле отѣлѣі.

b) Есерцідїі де компѣпере дѣ літѣва ротѣпѣаскъ ши маі кѣ деосевїре дѣ стї- лѣл епістолар ши де фачере де контракте ши кѣноцінцѣ де літератѣрѣ ротѣпѣаскъ.

c) Арїтметікъ практікъ комерчіалѣ.

d) Калїграфіе ши десеніѣ лінеар.

e) Географіа ши історїа прїнципателор маі пе ларг, іар а ачелор лалте пеатѣрї пѣмаі пе кѣт прѣвѣск інтересѣрїле комер- чїлѣі ши але індѣстріі, кѣноцінцѣ статї- стїче ши меркантіле.

f) Прїнципїі де алѣевѣрѣ ши геомѣ- трїе практікъ ши аплїкаціі ла кѣноцінцѣ елементарѣ де механікъ ши де архітектѣрѣ.

g) Кѣноцінцѣ елементарѣ де історїе патѣралѣ, де фісікъ ши де хеміе.

h) Дѣтвѣдѣтѣра знеі літвѣі стрейне цертанъ, французъ саѣ італянъ.

Трей професорі пот фѳрте віне слѣжі о асеменеа скѳлъ, дѣтпѣрѣнд дѣтре дѣпшій лекціеме дѣпъ кіпѣл зрѣтѳтор: Дѣпѣл дѣсѣрѣнат кѣ реліѣія, літератѣра, цеографіа ші історіа; алѣл кѣ аритметіка аплікатъ, алѣвѣра, цеометріа, механіка, фісіка, хеміа ші історіа патѣралъ ші чел д'ал трей-леа кѣ десеніѣл лінеар, каліграфіа ші ціперѣа реѣістрелор. Ачесте дѣтвѣдѣтѣрѣі сѣ пот фѳрте віне комвіна дѣтпѣрѣндѣле дѣ треі ані дѣпъ кіпѣл зрѣтѳтор.

А п з л I.

- 2 лекціі пе септѣтѣпъ de реліѣіе ші морал.
- 3 лекціі de цеографіе.
- 6 лекціі de аритметікѣ аплікатъ ла тревѣінѣеле комерѣѣлѣі.
- 2 лекціі de історіе патѣралъ.
- 2 лекціі de каліграфіе ші ціперѣа реѣістрелор.
- 2 лекціі de десеніѣ.
- 3 лекціі de літѣвѣ стрейнѣ.

20 лекціі пе септѣтѣпъ.

А п з л II.

- 3 лекціі пе септѣтѣпъ de реліѣіе ші морал.
- 3 лекціі de історіе ценералъ.
- 6 лекціі de цеометріе практикѣ.
- 2 лекціі de десеніѣ.
- 2 лекціі de каліграфіе ші ціперѣа кондѣічѣлор.
- 4 лекціі de літѣвѣ стрейнѣ.

20 лекціі песте тот пе септѣтѣпъ.

А п з л III.

- 6 лекціі пе септѣтѣпъ de історіе.
 - 3 лекціі de дрепт комерѣіал.
 - 6 лекціі de механікѣ аплікатъ ла констрѣкціі, фісікѣ, хеміе.
 - 2 лекціі de десеніѣ.
 - 3 лекціі de літѣвѣ стрейнѣ.
- 20 лекціі песте тот.

Кѣдрѣл фіекѣрѣеа дѣтпѣрѣачесте кѣпошѣнде потрѣвіт тревѣінѣелор ші інтересѣелор цѣрѣі тревѣе хотѣрѣт ші віне дѣсѣтнат de професорі дѣтрѣн кіп кѣвіінѣіос.

Кѣлѣеліме ціперіі ачестор скѳле тревѣе сѣ прѣвіаскѣ пе сеатъ орѣшанѣлор, ші копіі лор вор пѣтеа іспрѣві ачеле дѣтвѣдѣтѣрѣі дѣтре вѣрѣста de доіспрезече ші чѣпѣіспрезече ані.

Дѣосевіт de ачесте сколе, пѣтпѣ тревѣінѣа вѣргерѣлор тревѣеск органѣзате сколе de спѣдѣлітѣдѣі дѣ ратѣл манѣфакторіал ші комерѣіал, дѣ кѣре ачѣі тіпері кѣре вор воі сѣ ші факѣ врео професіе сѣ гѣсіаскѣ дѣтвѣдѣтѣра тревѣінѣіосѣтѣ. Дѣделег скѳлі de арте ші месеріі, de комерѣѣ; воіѣ тѣкта de фіе-кѣре дѣтпѣрѣачесте скѳлі кѣнд ва вені рѣндѣл сѣ ворѣеск de дѣтвѣдѣтѣра професіоналъ, ші тѣек акѣт ла дѣтвѣдѣтѣра гѣадѣлѣі ал доілеа саѣ колеѣіалъ.

(Ва зѣта.)

СѢСПІНЕЛЕ ДНЕІ МАТРОАНЕ.

Скоасе дѣп пѣіларѣл зпѣі жѣне ерѣміт.

Дѣтпѣрѣдѣчѣре.

Фрагментеле ачесте кѣлесѣ дѣп пѣіларѣл зпѣі ерѣміт, асѣел кѣт саѣ асѣлат десѣте аколѣ, даѣ дѣделес кѣ тѣрѣеазѣ крѣітѣка посіѣіе а знеі

вѣдѣве креѣѣне, а знеі фетеі авѣте, а знеі мате
 днпресвратъ де прхнчї пропрїї шї адоптаѣї, дн-
 сѣвршїт а знеі орфелїне днпїлатъ де епїтропѣл
 еї, стрїмторатъ де пецїторї пѣтершї че вор а
 о днсоѣї адеменїѣї маї тѣлт прїп стрѣлзкоареа
 зестреї, шї каре не о парте свѣпратъ де сіла
 претїнденѣїлор, не алта днвїнсѣ де драгостеа
 пѣтеаскъ, се опѣне дїп тѣте пѣтерїле шї чеаркъ
 а днторче дела рѣтѣїре, а деѣпта не знїї дїп
 фїї сѣї, карїї дн сїмплїтатеа лор саѣ фѣкѣт пар-
 тїзанї пецїторїлор, ка съ кѣпоаскъ кѣткъ шїреле
 че ар днсоѣїо де аа доїле, пѣ ле ва фї лор де-
 кѣт вїтрїг, къ ел ва тревѣї съ ретѣе пѣрїпте ѣ-
 лор алѣї фїїче сѣар продѣче дїнасемїнеа днсоѣї-
 ре; шї апої днкъ скопѣл адеврѣат пентрѣ кареї
 прїгопескъ тѣпа есте, пѣтаї де а пѣтеа деспѣне
 де пѣтероаса еї авере. Пагѣвѣ де вѣкѣѣїле че
 лїнсеск, каре днтрерѣтп кѣтва шїрѣл шї днѣ-
 лесѣл сѣжетѣлѣї. Стїлѣл ачестор фрагменте есте
 маї тѣлт релїѣїос, маї тѣлт понѣлар шї дѣпре
 крїтїка фѣкѣтѣ оаре знде не ѣертїї Дѣпѣреї, е-
 сте шїрѣ не ла знеїле локѣрї де такѣл черѣт де
 фїлолоѣїї пострїї дн скрїерї регѣлате. —

Іашїї 1845.

† . . .

Сѣспїнеле матроанеї.

I.

Дїптрѣ адѣкѣл інїмеї стрїг кѣтрѣ а-
 чеа пѣтере днпатъ шї /неднделеасѣ, не
 бараа лѣтеа днтреагъ о пѣтеще крѣа-
 тор, кѣтрѣ ачеа фїїпѣдѣ неднфїїпдатѣ кѣ-
 носкѣтѣ съв деосевїте форме де тѣте по-
 поареле кѣте саѣ стрѣкѣрат шї съ стрѣ-
 кор деасѣпра ачестѣї глоб мїстерїос; кѣ-
 трѣ ачел маре Дѣмпнезеѣ че съ кѣатѣ
 вїнефѣкѣторѣл оаменїлор, пѣрїптеле то-
 тѣлѣї, протекторѣл дрептѣдїї; кѣтрѣ ачеа
 егерѣл проведїпѣдѣ сѣѣнтѣ, дн опорѣл
 кѣреїа дела о марѣїне ла алта се афлѣ
 днлѣдгате темпѣрїї шї алтаре дїверсе, дн
 каре се просфор лакрїтеле пїетѣдїї; кѣ-
 трѣ ачел Домпѣї зпїверсал дн фаѣа кѣ-

рѣїа пѣ есте пїчї днчепѣт, пїчї сѣѣршїт,
 пїчї треѣкѣт, пїчї вїїтор, пїчї днѣтѣперек,
 пїчї лѣмпїнѣ; дїпаїптеа кѣрѣеа тоатѣ пѣте-
 реа, тоатѣ днѣделепѣтѣнеа пѣтѣптеапѣ се
 перде ка о пѣлѣкѣ че пѣаре фїїпѣдѣ. Стрїг
 дїптрѣ адѣкѣл інїмеї ка зїмѣрѣл сѣпѣерат
 де ферѣл вѣпѣторѣлѣї, ка шерѣл сѣв вї-
 чѣл Домпѣлѣї сѣѣ, ка дрептѣл сѣв саѣїеа
 днпїлѣторѣлѣї, ка попорѣл овосїт де де-
 спотїсм шї тїранїе, ка мартїрїї не роата
 каспелор, ка тѣта кѣреїа і съ рѣпѣѣе
 фїїѣл, ка паѣїїле кѣрора съ рѣпеште лївер-
 татеа; днсѣѣршїт стрїг преѣкѣт аѣ стрїгат
 попорѣл лѣї Дѣмпнезеѣ сѣв ровїеа Еѣїпе-
 тѣлѣї, преѣкѣт аѣ стрїгат днпѣратѣл Ма-
 насї сѣв ровїа Бавїлопенїлор ¹⁾, преѣкѣт аѣ
 стрїгат профїтѣл Іремїеа дн пѣлѣпѣерїле са-
 ле ²⁾, преѣкѣт аѣ стрїгат креѣѣїнїї овосїдї
 де сете дн рѣсѣвоїѣл Маркоманїк ³⁾, пре-
 кѣт аѣ стрїгат днсѣшїї Хрїстос де не кѣѣ-
 че, асѣел стрїг кѣтрѣ тїне вѣне Doamne,
 сѣв аскѣлѣдїї дѣрероаса тѣпгѣїре а вѣдѣвїї
 десперате, лакрїтеле сѣпѣерѣосе але орфа-
 неї днпїлате, ѣететеле інїмеї каре дн
 опорѣл тѣѣ адеса аѣ фост стрѣпѣнсе де
 арте профане; шї дн марѣа та дндѣраре
 се днторчї прївїреа асѣпра ачестѣї пѣ-
 тѣлт пѣпгѣрїт де рѣѣтатеа фїїлор оме-
 пещї. . . .

II.

Дн мїпѣтеле дѣререї шї а деспѣдеѣ-
 деї теле, кѣнд епїтропѣл кїемат антїѣїлор
 меї фїї шї аѣ кѣлкат тоате кондїѣїїле кѣ-
 тѣрїї сале, кѣнд асѣѣї пѣ есте пентрѣ
 тїне алѣ декѣт прїгопїторѣл, дефѣнтѣ-

¹⁾ Історїеа сѣѣнтѣ. ²⁾ Idem. ³⁾ Історїеа ро-
 манѣ сѣв Марк-Аѣррелїе.

торъа, деспоіеторіа меѣ, каре дн фѣриіе лѣи сѣлѣтъчїте деспїкѣндѣ'мї де мїї де орї сїнѣа кѣ варварїеа дн сѣшїтѣ фанатїсѣмѣ лѣи сѣѣ, мї аѣ сорѣїт сѣпцеле дѣпре кѣм соарѣе іадѣа сѣфлетеле осѣндїдїлор, шї зїтѣнд де орї че кондїдїї, де орї че резон, де орї че даторїї, де орї че дрептате ш'аѣ днплѣнтат профанѣа фѣр дн ініма меа, ацентѣнд кѣ сете моментѣа фаворабіа, дн каре сѣ поатѣ а'мї кѣрѣа віеаца, а мѣ пімічі, а дѣче дн рѣтъчїре не сер. маїї непорочїдїї меї фїї деценерадїї, а пѣне прецѣ асѣпра капѣлѣи меѣ шї а мѣ вінде пѣнгѣрїдїлор пецїторї, дѣпре кѣм м'аѣ фост вѣндѣт не рѣнд, не рѣнд знеї касте віклене че саѣ стрѣкѣрат зп веак днпрег престе спателе меле, дѣпре кѣм аѣ вѣндѣт мѣна меа чеа дреантѣ, дѣпре кѣм аѣ вѣндѣт мѣна меа чеа стѣнгѣ, дѣ. пре кѣм аѣ вѣндѣт інгратѣа Іѣда не Домѣа Хрїстос. Дн мїнѣтеле кѣнд фага мї се афѣ сѣпцѣратѣ де мїї де ране ве. піпате, не каре задар кат сѣ ле віндек кѣ параїеле лакрїмелор меле, кѣнд шѣвѣїнде лѣ'мї пічѣре десѣвѣршїт дѣкѣжѣате сѣв гревтатеа ланцѣлѣи ровїеї пѣ мѣ ажѣтѣ а фаче мѣкар зп пас, кѣнд адевѣрацїї меї фїї вреднїчі де мѣта лор саѣ жѣртѣїт кѣ фѣрѣа дн мѣнѣ апѣрѣндѣмѣ не мїне ма. та лор, пѣнтрѣ каре астѣзї престе тоатѣ фага пѣмѣнтѣлѣи п'аѣ маї рѣмас пічі зп апѣрѣтор; кѣнд сѣрорїе меле, пѣнѣ шї дн сѣшї сѣрорїе меле, орї каре есте по. сїдїеа лор де фацѣ, м'аѣ пѣрѣсїт кѣ тотѣа, м'аѣ днстрїнат кѣ тотѣа, саѣ депѣртат кѣ тотѣа, саѣ ісолат кѣ тотѣа; дн сѣвѣршїт дн ажѣнѣ апѣїтоарѣї есїстїнѣе, кѣнд фїїї меї пѣ маї сѣнт фїїї меї; кѣнд жѣмѣтате дїнпре дѣншїї прокѣдїї претїп.

депцї стѣлгѣндѣї дела сїнѣа меѣ іаѣ дн пѣрдїт днпре дѣншїї кѣ пофѣт інфѣрналѣ; кѣнд пѣ маї ам алѣ мѣнгѣре де. кѣт а скѣлда дн лакрїмі дѣрїпа ачелор че пѣ сѣнт маї мѣлт шї а пѣнѣе кѣ а. тар престе рѣнеле меле: стрїг дїн адѣн. кѣа інімеї, Дѣмнезееле Дѣмнезеел мїеѣ! апѣрѣмї дрептатеа, спрїжїнецѣмї апѣсамї сѣлѣчѣне, скѣтемѣ дїн геареле тігрїлор днкрѣпатадї дн сѣнѣе. Нѣ мѣ пѣрѣсї, кѣ тѣ кѣноцї кѣрѣдїеа інімеї меле!

III.

Марїе сѣнѣтѣ фѣчоарѣ! каре аї прївїт деградациеа фїїлѣї тѣѣ, дѣпре кѣм прї. вѣск еѣ деградациеа фїїлор мїеї, каре аї фост марторѣ хѣлеї че кѣртѣрарїї шї фѣ. рїсеїї дїн каломнїе аѣ фѣкѣт фїїлѣї тѣѣ, дѣпре кѣм сѣнт еѣ марторѣ хѣлеї че алдї картѣрарї, алдї фѣрїсеї дїн лѣкомїе фѣк непорочїдїлор меї фїї, каре аї вѣзѣт дн. сѣшї крѣчїфїцѣреа дѣмнезеескѣлѣї тѣѣ фїї, дѣпре кѣм ам вѣзѣт шї еѣ тоарѣа вра. вїлор меї фїї; каре дн сѣвѣршїт ещї атѣт де вѣлѣ, прѣкѣт сѣнт еѣ де непорочїтѣ, атѣт де маре дн пѣтереа та, прѣкѣт сѣнт еѣ де маре дн пѣнѣтїнѣа меа, атѣт де гравнїкѣ ла ажѣтор, прѣкѣт де фѣрѣнѣтѣ днї есте рѣгѣмїнѣеа; дакѣ сѣспїеле меле се вор ѣрка пѣнѣ ла тїне; дакѣ вор ажѣнѣе еле аколо знде ва фї стѣнд тропѣл тѣѣ, Марїе сѣнѣтѣ фѣчоарѣ! атѣнчї адѣнчї амїнѣе де пѣмѣнтѣа каре теаѣ про. дѣс, де пѣмѣнтѣа дн каре саѣ пѣскѣт фїїлѣ тѣѣ, де ачѣастѣ ватрѣ а дѣрѣрїлор. Адѣнчї амїнѣе де пѣдеждеа че ам депѣсѣ дн тїне; адѣнчї амїнѣе кѣ пѣмаї кѣтрѣ тїне ам дат словод кѣре еспрїїлор меле, шї ам дес. вѣлїт шї челе маї афѣнде секрете, не каре

n'am кѣтезат але дѣкреде нічі знеі фінци алтеіа дін тот каосѣ ачест нешѣрцініт; афарь де тине каре те афлі мамъ ка ші міне; афарь де тине каре аі інімъ прімітоаре де дѣрері ка ші де вѣкѣріе, інімъ креатъ пе фада пѣтѣптѣлві, дѣпре кѣм есте ші ініма теа креатъ пе фада пѣтѣптѣлві, дѣпре кѣм сѣнт ачеле інімі ретъ. чінде дѣ лавіріптѣл дешертѣлві ачестеі лѣмі, ші пентрѣ каре лѣтеа дѣтреагъ нѣ есте декът о хімеръ, о фаталітате, о амагръ стрейнтате; акоперетъ сѣв вестѣптѣл тѣѣ де азѣр, дѣ каре нѣ стрѣбат сѣпеділе арѣкѣте де трѣфіеа отенеаскъ; дѣ тоарчесті дїгнітате кліропомісітѣ дела стрѣмошіі міеі, пе каре дѣмпільторіі міаѣ рѣпїто; дешѣаптѣ фїі міеі дін летарціеа дѣ каре еаѣ арѣкѣт елеметеле стрейне; фѣі сѣпѣнтъ фечоаръ сѣв кѣпоаскъ кѣ педіторіі міеі нѣ сѣнт декът дѣщманіі лор ші сѣі даі апатемеі, іар фїіі меі сѣв кѣпоаскъ пе адевѣрата лор тѣмъ, пе міне, каре дѣ дѣрері еам пѣскѣт, дѣ сѣдорі де сѣпѣе еам хрѣпїт, ші каре тѣ афлѣ гата дѣ тот міпѣтѣл а'ші дешѣаѣе сіпѣл спре фаворѣл ші прїпнда лор, дѣдатъ че еі се вор фаче дешпні де драгосгеа теа ші вор мерїта вїпекѣвѣптареа пѣрїптѣаскъ.

(Ва зрѣа.)

Нѣтѣрѣл ромѣнілор.

Дѣ цѣрїле пе знде лѣкѣїескъ ромѣніі аѣ фост дін вѣакѣрї ші пѣлѣ кѣтрѣ зілеле пѣстрѣ фѣрте греѣ а кѣпѣще пѣтѣрѣл попѣлациеі ші кѣ атѣт маі греѣ ал фїекѣрѣї попор, нѣ пѣмаі пентрѣкѣ стѣнд сѣпт осевїте гѣберне ера лѣкрѣ преа цѣрїмонїос

а афла дела фїекѣре врепн дат офїціал сігѣр, чї ші маі вѣртос пентрѣкѣ пѣлѣ акѣт зѣчѣа дѣ чел маі маре інтерес полїтік ал попѣрѣлор, ал стателор ші ал гѣбернелор поастрѣ а акѣнде кѣт се пѣте маі вїне адевѣратѣл пѣтѣр нѣ пѣмаі ал попѣлациеі, чї ші ал продѣктелор кѣтѣреі цѣрї ші стат, дін ачѣа преа сімплѣ прїчїнѣ, ка лѣкомїа стрѣпїлор сѣв нѣ фїе дѣщепатѣ ші дешѣептатѣ пѣлѣ аколо, дѣкѣт кѣ орї ші че пред сѣв вреа а пѣне тѣла пе ачесте патрїї дела патѣрѣ сѣвѣтѣсе ші тѣпѣсе; ла каре сокотїм контрївѣдїа, рекрѣтаціа, ажѣтѣреле естраордїнаре кѣте нї се череа ші трѣфіа арїстокраціеі де а нѣ сѣферї ка сѣв о пѣмере ші пе еа кѣ челалалт попор, де а нѣ о пѣтѣра нічі декѣт, каре тоате дѣдемна пе тоцї, пе ромѣні, магіарї, сасї ш. а. ашї акѣнде пѣмеросїтатеа, сѣѣ адїкѣ а ші цїнеа токѣа де пѣкат ашї маі пѣтѣра респектївѣл попор. Де ес. ла пої дѣ Трансїлванїа знеле комїтате нічі пѣлѣ а стѣзї нѣ воїрѣ а арѣта стареа попѣлациеі лор, дѣкѣт дакѣ тотѣш о афлѣт, ачѣеаш есе ла лѣтїпѣ дешѣл де сігѣр прїп матрїкѣлеле преодещї, тѣкаркѣ ла дѣчепѣт (1832) ші ачестѣа ешїа фалсе, пентрѣ кѣ попѣрѣле спѣрїпндѣсе де кѣрїоса пѣтѣраре дѣпплїнїтѣ прїп преодї ші препїпнд рекрѣтаціе, дѣшї акѣвпсерѣ маі вѣртос пе фїїї жѣпї; де ачї вїне кѣтва ші ачѣа осевїре а ромѣнілор зпїдї трансїлванї кѣ 54.000 сѣфлете дѣтре шематїсѣл лор дела 1835 ші дѣтѣре чел дела 1842, ші прїчїна ачѣеаста мї се паре кѣ Дн. I. Xing дѣ дештмінтѣреа преа інтересанта са дїсертаціе *) н'аѣ

*) Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde, III. Bd. I. Heft, 1847.

респектато де ажънс, iar пої о щим дин есперіандъ преа сїгъръ.

Ап прівінда попъладіеї тотале а ротънілор лъквиторі ап тоте провинцііле дако панноніче фъсеръм астъдате порочіді а прімі ніще датърі сїгъре дела тъна зпві върват де стат, каре кпоще дин дерегъторіе репортъріле попъладіілор. Ачешаш есте:

Ап Цара ротънеаскъ (офіціал)	2,500,000
Ап Молдавіа (офіціал)	1,500,000
Ап Бесаравіа ла апъл 1829 ера 800,000, акъм пот фї ьшор	1,000,000
Ап Трансїлваніа (везї шї матрі- кълеле)	1,250,000
Ап Бълнат, Чапад, Біхар, Сатмар, Маратъръш, Бъковіна	2,000,000

Къ тотел 8,250,000

Ап ачесте датърі німік пв есте ап къркат, чї дин контръ свтеле шї мііле че ар маї фї, пв сънт сокотїте. Несте ачестеа адевърел къ тълді рътън пе дин афара катаграфіілор (конскріпціілор) ап контраорі кърей сіліонде а гввернелор стъ шї пентръ Молдаво-Ротъніа, внде фъкъндъсе катагра. фїе тот ла 7 ані, тълді се нігълъ шї се сквтеск възъроші свнт арїеле зпора шї а алтора. Саъ зіс апсъ, къ ап Молдаво-Ротъніа се квівіа тотъш а пвтъра ла о парте пе пвдініі гречї, вългарї шї маї пвдініі немді шї а пві местека къ ротънії. Нічі декъм: атът пентркъ пвтърел ачелор націоналі стрїніі пе лънгъ компактъл пвтър ал попъладіеї ротъне пере ка півърїле ап Двалъре, кът шї пентркъ нічі зпї дин ачеїа п'аъ нічі прівїледїз де а форма врео корпораціе сепарате, врези стат ап стат, нічі ап сфъре ледеа църей, кареа да-

пъ 10 ані чере дела фїекаре стрїніі патърализадіе, адїкъ аппътъптепїре аша, кът ел пе ачел пътънт пв поате фї декът пв маї ротън.

Ачестеа сокотїрът а ле аппъртъшї ачі спре а дндрепта ап кътва кърїоаселе датърі каре чїркълеазъ деспре пвтърел. ротънілор, пе карїі зпїі ап сокотїа ла 5, алдії (Dr. J. Söllner, dr. de дрептърї, кпїтан аудїтор) пвмаї ла 4 міліоне.

М о р а л и т а т е.

Сънт втеле кърді дин каре тревъе пв маї съ гвстът, алтеле пе каре тревъе съ ле тълкът, алтеле апсфършїт, дар преа пвдіне, пе каре тревъе съ ле рътөгът ка съ зік аша шї съ ле містът. Історїа фаче пе ом маї апделепт; поезїа ап фаче маї къ спїрїт; математїка, маї пвтървзътор; фїлософїа патъралъ маї профвнд; моралъ, маї серїос шї маї регълат; реторїка шї діалектїка маї десвътътор шї маї пвтерпїк ап діспътъ. Къ зп квънт ствдііле се скїтвъ ап пъравърї.

Съ пв есацърът нічі декъм ідеаа де коръпціа зманїтъдії. Партеа віедїї лор пе каре оменїї о даъ відівлїї есте преа славъ, компарате къ віада днтреагъ. Дака ап апредїареа депрвтърїї оменїлор, іа чїнева дрепт вазъ фаптеле лор, атъчї кіар чїнева се апшалъ шї ап педрептъцеще. Дрептатееа чере ка чїнева съ іа ап вългаре де сеатъ шї опїніїле челе рътъчїте, ідеїїле челе фалсе аспра фаптелор, прежвдіїїле пвсквте де пъравърїле челе маї домпїторе, шї овїчеїзрїле пе песїмдіїт контрактате ап чеї діптъїз апї ап віедїї. (Длїв.)